

Göteborgs universitet
Box 100
405 30 Göteborg

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Åsa Rurling
08-563 088 67
Asa.rurling@hsv.se
BESLUT

2008-10-01
Reg.nr 83-1991-08

Ansökan om andra krav för tillträde till utbildning som leder till psykologexamen

Ärendet

Göteborgs universitet ansökte den 18 mars om att från och med antagningen till höstterminen 2010 få använda arbetslivserfarenhet om minst ett år på halvtid som behörighetskrav för tillträde till utbildning som leder till psykologexamen. Efter begäran från Högskoleverket inkom universitetet med komplettering daterad 2008-09-08.

Lärosätets motivering

Göteborgs universitet framför att för tillträde till utbildning som leder till psykologexamen gäller områdesbehörighet 5. I samband med remissförfarandet av Högskoleverkets förslag till områdesbehörigheter, framförde Göteborgs universitet att det för tillträde till ovan nämnda utbildning även borde kunna ställas krav på arbetslivserfarenhet. Kravet på arbetslivserfarenhet har funnits sedan 1982 då utbildningen blev en sammanhållen femårig utbildning.

Göteborgs universitet anger i sin ansökan om att få använda arbetslivserfarenhet om minst ett år på halvtid följande skäl till att behålla kravet även efter 2009:

- I flera moment av utbildningen, såsom exempelvis i grupp- och organisationspsykologi, är egen erfarenhet av arbetsgrupper och arbetsplatser en nödvändig referensram för studentens förståelse för grupprocesser och arbetsorganisationers funktionssätt.
- Förståelsen av de krav och påfrestningar som arbetslivet ställer och de villkor olika grupper lyder under på arbetsmarknaden är viktiga förutsättningar för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utrednings- och behandlingsmomenten i utbildningen.
- De moment i utbildningen som behandlar insatser inom arbetsmiljöområdet kräver att studenten kan förankra kunskapsstoffet i egna upplevelser.
- Kravet på arbetslivserfarenhet innebär att studenten också ges möjlighet att i arbetslivet mer noggrant pröva sitt yrkesval. Arbetslivserfarenheten bör under-

lätta för den presumtiva sökande att bedöma sina möjligheter till ett yrke där stora krav på kontaktförmåga och ansvar ställs.

Utifrån dessa skäl bedömer Göteborgs universitet att arbetslivserfarenhet motsvarande ett år på halvtid är ett helt nödvändigt krav för tillträde till utbildning syftande till psykologexamen.

I kompletteringen har universitetet skickat in dels utbildningsplan för utbildningen, dels kursplaner för de kurser där arbetslivserfarenhet är mest värdefull för att tillgodogöra sig utbildningen. Dessa kurser finns inom områdena grupperorganisation-arbetsmiljö (sammanlagt 37,5 högskolepoäng) samt utredning och behandling (sammanlagt 75 högskolepoäng).

Högskoleverkets bedömning

De behörighetskrav som får ställas för en utbildning på grundläggande nivå som riktar sig till nybörjare, ska enligt 7 kap. 8 § högskoleförordningen vara *helt nödvändiga* för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Högskoleverket fastställer de särskilda behörighetskrav som ska användas för utbildning som leder till yrkesexamen, medan högskolorna själva fastställer sådana krav för övriga utbildningar. Högskoleverket fastställde den 11 december 2007 de områdesbehörigheter (HSVFS 2007:8) som ska tillämpas från och med höstterminen 2010. Högskoleverket kan om det finns särskilda skäl bevilja en ansökan om andra krav än de som följer av de fastställda områdesbehörigheterna.

För utbildning som leder till psykologexamen ska områdesbehörighet 5 användas. Krav på arbetslivserfarenhet ingår inte i någon områdesbehörighet och därför vill Göteborgs universitet få tillstånd att även få använda det som ett behörighetskrav. Regeringen skriver i Väggar till högskolan för kunskap och kvalitet (prop. 2006/07:107) att kunskaper och erfarenheter som har inhämtats via t.ex. arbetslivet kan ge en god grund för att tillgodogöra sig högre utbildning. När det gäller vilka typer av kunskaper och erfarenheter från arbetslivet som kan komma ifråga som behörighetskrav, framför regeringen följande:

Regeringen anser dock inte att arbetslivserfarenhet per automatik ska ge behörighet till högre utbildning. Arbetslivserfarenheten skall vara relevant för utbildningen. Detta avgörs genom individuell prövning av kompetensen från högskolans sida. (s. 16)

Detta innebär att regeringen i propositionen uttalat att det som kan vara ett behörighetskrav för en viss utbildning är specifik arbetslivserfarenhet och inte arbetslivserfarenhet som är mer generell.

Eftersom Göteborgs universitet har ansökt om generell arbetslivserfarenhet är Högskoleverkets bedömning att det inte är i linje med regeringens intentioner om att den ska vara relevant för den sökta utbildningen. Att sätta upp ett krav om generell arbetslivserfarenhet för en utbildning innebär att vilken arbetslivserfaren-

het som helst anses vara ett helt nödvändigt förkunskapskrav för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Det innebär att även sådant arbete där den sökande inte haft någon mer omfattande kontakt med andra människor, behövt arbeta i grupp etc. skulle anses vara helt nödvändig. Högskoleverket anser inte att ett sådant krav är rimligt för en utbildning som leder till psykologexamen.

Högskoleverket anser inte heller att Göteborgs universitet på ett tillfredsställande sätt har motiverat varför generell arbetslivserfarenhet är ett helt nödvändigt krav för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Exempelvis anges att den generella arbetslivserfarenheten är nödvändig för moment som innehåller inslag av utredning och behandling. Högskoleverkets bedömning är att dessa kurser är mycket specifika för den utbildning som leder till psykologexamen och rimligtvis borde det vara innehållet i tidigare kurser och moment i utbildningen som gör att studenterna kan tillgodogöra sig den undervisningen.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket avslår med hänvisning till bedömningen ovan, Göteborgs universitets ansökan om att få använda ett års arbetslivserfarenhet på minst halvtid som krav för tillträde till utbildning som leder till psykologexamen.

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning för tillträdesärenden, efter föredragning av utredaren Åsa Rurling

Leif Strandberg

Åsa Rurling